HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

בקילור. אנפלשט"ר ואדוס הוא ומתעסקה בו. אלמא קילור דומה לדס נדות ואע"ג דלא הוי סומק כולי האי וקשיא לכולהו דדייקי בין דס בחור לדס נשוי משום דסומק טפי ובין דס מאכולת של ראש לשאר דס מאכולת: **אומנא.** מקיז דס בקרן: **בין האי להאי.** בין קמא לבתרא: **חרס שאמרו דיו.** כלומר לא כשחרורית חרת הניתך במיס אלא שחרורית חרת הניתך בדיו: **כי פלחוהא דדיוהא.** קליפות הדיו כשהכלי מלא יורד שחרורית החרת למטה ומלמעלה הוא ברור ואינו שחור כל כך: **גלהה.** בדיו לחה כדמפרש: **או ביבשתא.** שכן דרך שנותנין חרת בדיו כשאולקים קליפות הקולריס[ט] והוא מתייבש: **פלי קורטא דדיוהא.** מנקע חתיכות דיו יבש: **וכודק בו.** מרלית דס שחור: **כקיר.** שעוה שחורה: **לענבה.** ענבים שחורים. ל"א קיר שם עשב שחור: עולא משחור דמתניתין קאי דקתני טמא: **סיואה.** שם מקום ועושין שם מלבושים שחורים: **אוליירין.** בגדים מחממי מרחצאות. לשון אחר שם מקום: **שמא אוכה.** לגן עדן והלדיקים מלובשים לבנים: גלימי אוליירין הוו סומקי אבל פתורי כגון מפה וסדין אוליירין הוו שחורין: **וכולן.** חמשה דמיס: **מעלים לבנה.** מרלות הדמיס ניכרים בה: **ושחור.** דס שחור נבדקה מרלתו אם שחור היא כחרת או דיהה מכן על גבי בגד אדום: **כולם.** הדמיס: **עמוק מכן.** מלותו שיעור השנוי במתניתין לכל אחד לי הוה סומק טפי טמא: **דיהה מכן טהור בשחור.** ואע"פ דלא תנן במתניתין דיהה מכן טהור אלא גבי שחור הוא הדין לכולהו: **אפי' דיהה מכן ליטמא.** דהאי אדוס הוה וע"י לקותא הושחר: **קא משמע לן.** דאין דרך דס אדוס המשחיר על ידי לקותא להיות דיהה: **דיהה דדיהה.** שנדחה ממרלתו יותר מדאי: **עמוק מכן טהור.** אם מלותו מרלה הוא אבל אם האדיס הרבה עד שבא לכלל אחד משאר המרלות של מעלה הימנו הרי בא לחדא מהנך דמתני': **אדיהו ליה.** דס הדומה למוזג: **כחחתון.** עלה תחתון: **תלתא דרי.** דעליון הוו זו למעלה מזו: **נקוט דרא מציעא.** לבדוק בה את הדס: **וטרפא מציעא.** דההוא משובח לבדוק מכולן ומיהו כוליה דרא כשרה לבדוק. והא דקתני כתחתון ולא כעליון הכי קאמר כשורה אמצעית ולא כעליונה הימנה והא דקתני כעליון ולא כתחתון כשורה אמצעית ולא כתחתונה הימנה דאין כשר לבדוק אלא בדרא אמצעית והא דתניא כתחתון וכ"ש כעליון דמשמע דתרוייהו כשרין לבדוק אלא שהעליון משובח לו אדרי קאי אלא אעלין דדרא מציעא וה"ק בעלה בתחתון שהוא ברור וכ"ש בעליון הימנה דהיינו אמצעי שהוא ברור מאד והא דתניא כעליון וכ"ש כתחתון הכי קאמר כעליון כעלה העליון וכ"ש כתחתון כעלה האמצעי: **בגושייהו שנינו.** לבדוק בהן ולא לאחר תלישתן: **ואין שיעור למיס משום דאין שיעור לעפר.** אלא יביא עפר כמו שירלה אם רב אם מעט ויניף על[י] מיס כעובי קליפת השום למעלה מן העפר: **אלא עכורין.** שהא מרלית אדמה נכנסת במיס: **וכשהוא עוכרן.** המיס בעפר: **לא נרמיה בידיה.** לא יתן העפר אל תוך ידו ויעכור המיס בעפר שבידו אע"פ שחוזר ונותנו בכלי לאחר עכירה: **אבל.** אם העפר בכלי כי עכר להו בידיה באצבע שפיר דמי: **או דלמא לא לעברינהו בידיה.** כשהמיס בספל לא יעכרם באצבעו אלא בצדך או בכלי אחר: **אלא בכום.** של זכוכית. אלמא לא לירמי עפר במיס בכפו ויבדוק: **אמר להו במקומה שנינו.** שאין האדמה דומה לדס אלא במקומה אבל הביאה במקום אחר נשתנה מרלתה: **פלי.** מנקע: **ובדיק לה.** בלא מיס: **לייט עליה ר' ישמעאל.** לאחר שיעשה כן באסכרה: דרבי

פלי קורטא דדיוהא. מכאן משמע שדיו שלנו הוא קרוי דיו מדקאמר קורטא דדיוהא משמע שהוא יבש ואוסר ר"ת לכתוב ס"ת בדיו של עפצים לפי שהוא לעולם לח ובפ' [שני] דגיטין (דף יט.) מפורש: והא

מסורת הש"ס

א) שבת קיד., ב) שם, ג) לעיל יט. סוכה לג: חולין מז:, ד) ס"א דעביד כשמעתיה. רש"א, ה) [תוס' פ"ג ה"ה], ו) [תוספתא שם], ז) [תוספתא שם ע"ש], ח) [לעיל יד. וש"נ], ט) בס"א: הקולים, י) [עליה רש"ש],

גליון הש"ם

גמ' נקוט דרא מציעאה. כעין זה תענית יד ע"א:

הגהות הגר"א

[א] גמ' כ"ע אומר נמתק וכ"ב רבי יהודה אומר:

לעזי רש"י

אנפלשט"ר [אינפלשטר"א]. תחבושת.

מוסף רש"י

כלים האוליירין. כלים של אוליירין, בגדים שיש בהם אלוייריאות משובחות להתעטף בהם כני אדם השוכבים בצאתם מן המרחץ (שבת קיד. ע"ש). שמא לא אזכה. ואשב בין אותן שנדונין בגיהנם שדומין לשולי קדירה (שם, ע"ש). שחור אדום הוא. דס שחור בשאר אדום הוא, אלא שלקה. לפיכך טמאוהו, כדתנן המשה המים טמאין בשאר האדום והשחור כו' (סוכה לג: וכע"ז שבת קח).

עין משפט נר מצוה

צו א ב ג מיי' פ"ה מהל' איסורי ביאה הלכה ח: צו ד ה מיי' שם הל' ט: צח ו מיי' שם הל' יב: צט ז מיי' שם הל' ט: ק ח מיי' שם הלכה יב: קא ט י כ ל מ נ מיי' שם הלכה ח:

תוס' הרא"ש

שחור כחרת עמוק מכן טמא. פרש"י ז"ל שחור מיכן אע"ג דגבי נגע אמרינן דעמוק היינו לבן כמראה חמה שעמוקה מן הצל יש לחלק דגבי נגע שהוא לבן קרי לנגע שהוא לבן יותר עמוק וגבי דם שחור קרי למה שהוא שחור יותר. ור"ח פי' עמוק מיכן לבן ממנו מעט ודיהה מיכן מה שהוא לבן יותר: **בקיר** כדיו כענבא טמא. וזו היא ששנינו עמוק מכאן טמא. וא"ת מה שייך לומר גבי דיו עמוק מכאן [הא] אמרינן שחור כחרת היינו דיו. ר"ל דמיירי הכא בדיו שאין בו חרת כפר"ח דעמוק מכן הוא לבן יותר. ולפירש"י צ"ל דעמוק מכן לא קאי אדיו: **וכולן** עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור כשחור. תימה דדיהה מאדום עדיין הוא אדום יותר מקרן כרכום וכן דיהה מקרן כרכום אדום ממימי אדמה וכן למ"ד עמוק מכן טהור לפרש"י עמוק ממזג הוא כמימי אדמה וצ"ל דאלו ד' מראות טמאים אבל שאר מראות שביניהן טהורין אע"פ שיש מראה שהוא דיהה מהן והוא טמא והיינו טעמא דמדמיה דמיה נפקא לן ד' מראות דמים וקים להו לרבנן דהני ד' מראות דמים שכיחי בנשים וכל שאינו דומה לאלו המראות טהור אע"פ שיש מראה למטה ממנו שהוא דיהה יותר וטמא: **לאפוקי** דיהה דדיהה. לפרש"י נמי הוה מצי למימר לאפוקי עמוק דעמוק: